

7/13636

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-129/1264/2695
Konu : Yazılı soru önergesi

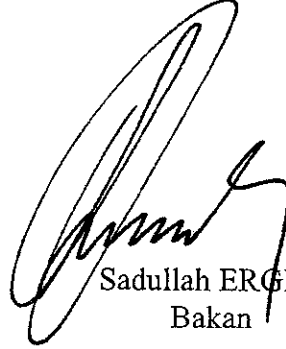
01/06/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 08/04/2010 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-21726 sayılı yazı,
b) 29/04/2010 tarihli ve 948/2116 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kırklareli Milletvekili Tansel Barış tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13636 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-129/1279/2710
Konu : Yazılı soru önergesi

01/06/2010

Sayın Tansel BARIŞ
Kırklareli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13636 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımızca hazırlanan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden yapılandırılmasıyla ilgili kitapçıkta, Avrupa ülkelerindeki benzer kurulların yapıları hakkındaki bilgiler ve tablolar bulunmaktadır. Bu kapsamda, Fransa'yla ilgili olarak da halen faaliyetini sürdüren mevcut kurulun yapısıyla ilgili tabloya yer verilmiştir.

Fransa'da, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yeniden yapılandırılmasına ilişkin olarak, 2008 yılında bir Anayasa değişikliği yapılmıştır. Ancak, bu değişiklik 2011 yılı Ocak ayında yürürlüğe girecektir. Bu değişiklik henüz yürürlüğe girmediğinden dolayı, Bakanlığımızca hazırlanan kitapçıkta diğer ülkelerde olduğu gibi Fransa'da halen faaliyette bulunan kurulun mevcut yapısına ilişkin tabloya yer verilmekle yetinilmiştir.

Fransa'da halen faaliyette olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda 18 üye yer almakta, başkanlığını Cumhurbaşkanı, yardımcılığını ise Adalet Bakanı yapmaktadır. Üyelerden 12'si hâkim ve savcılardan oluşmakta ve meslektaşları tarafından seçilmektedir. Danıştay'dan 1 üye seçilmektedir. Cumhurbaşkanı, Senato Başkanı ve Meclis Başkanı da seçkin vatandaşlar arasından 1'er üye seçmektedir.

Fransa Anayasasının 65 inci maddesinde yapılan ve 2011 yılının Ocak ayında yürürlüğe girecek düzenlemeye göre; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; toplam 22 üye, genel kurul ve iki daireden oluşacaktır. Bu dairelerden birisi hâkimlerle ilgili diğeri ise savcılarla ilgili işlemlere bakacak ve her daire 15'er üyeden oluşacaktır. Bazı üyeler her iki dairede de görev yapacaktır.

Hâkimler Dairesinin yapısı şöyledir:

- 1 Başkan - Yargıtay Birinci Başkanı,
- 5 hâkim üye,
- 1 savcı üye,
- 1 Danıştay üyesi,
- 1 avukat üye,
- 2 üye - Devlet Başkanı tarafından atanmış,
- 2 üye - Meclis Başkanı tarafından atanmış,
- 2 üye - Senato Başkanı tarafından atanmış,
- Olmak üzere toplam 15 üyeli bir kuruldur (Anayasanın 65 inci maddesi)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Savcılar Dairesi işe şu şekilde oluşturulmuştur:

- 1 Başkan - Yargıtay Başsavcısı,
- 5 savcı üye,
- 1 hâkim üye,
- 1 Danıştay üyesi,
- 1 avukat üye,
- 2 üye - Devlet Başkanı tarafından atanmış,
- 2 üye - Meclis Başkanı tarafından atanmış,
- 2 üye - Senato Başkanı tarafından atanmış,

Olmak üzere toplam 15 üyeli bir kuruldur (Anayasanın 65 inci maddesi.)

Yukarıda oluşumları gösterilen dairelerde görev yapacak olan üyelerden; Danıştaydan gelen üye, 1 avukat üye, Devlet Başkanı tarafından atanmış 2 üye, Meclis Başkanı tarafından atanmış 2 üye ile Senato Başkanı tarafından atanmış 2 üye, her iki dairede de görev yapacak olduğundan, 15'er kişiden oluşan iki dairenin toplamından oluşacak Genel Kurulun üye sayısı 22'dir.

Fransa'da halen faaliyette olan 18 üyeli Kurul, Anayasa değişikliğiyle Genel Kurul ve 2 ayrı daire olarak çalışacak şekilde 22 üyeli daha geniş bir kurul haline getirilmiştir.

Mevcut sistemde Cumhurbaşkanı seçkin vatandaşlar arasından bir üye atayabilirken yeni sistemde atadığı üye sayısı 2'ye çıkarılmıştır. Aynı şekilde, Meclis Başkanı ve Senato Başkanı da mevcut sistemde sadece birer üye atayabilirken yeni modelde 2'şer üye atayabileceklerdir.

Hâkimler Dairesinde 5 hâkim, 1 savcı; savcılar dairesinde ise 5 savcı 1 hâkim olmak üzere ilk derece mahkemelerinden toplam 12 hâkim ve savcının kendi meslektaşları arasından seçilmesi öngörülmektedir.

Fransa'da yeni sistemde, Anayasada, Adalet Bakanıyla ilgili olarak Kurulun disiplin işlemlerine ilişkin toplantıları hariç diğer toplantılarına katılabileceği hükmü de yer almaktadır.

Türkiye'de Meclisin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna üye seçmesine yönelik eleştiri ve itirazlar gözönünde bulundurulduğunda, Fransa'da yeni önerilen model bu itirazları dile getirenler tarafından daha da kabul edilemez bir yapıya sahiptir.

Türkiye'de Anayasa teklifiyle önerilen modelde ise Fransa'dan farklı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Kurula üye seçilmesine yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. Ayrıca, Fransa'da yeni getirilen modelde 22 üyenin sadece 3'ü yüksek yargı mensuplarından oluşacaktır. Türkiye'de ise, Yargıtay'dan 3 asıl ve 3 yedek, Danıştay'dan da 2 asıl ve 2 yedek olmak üzere Kurulda yüksek yargı daha fazla üyeyle temsil edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan